

Kolejna kadencja Rady Młodzieży
– str. 11

Aktywny piątkowy wieczór fitness
– str. 10

Obchody Narodowego
Święta Niepodległości – str. 12

Ach, co to był za koncert...
– str. 14

Warsztaty ozdabiania pierników
w Wilkowie – str. 17

Kolorowanka ekologiczna
dla najmłodszych – str. 19

W 49. numerze Informatora...

W listopadzie obchodziliśmy 101. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Tego dnia władze samorządowe i mieszkańcy tradycyjnie wzięli udział w uroczystości pod dusznickim pomnikiem. Społeczność szkoły w Grzebienisku przygotowała z tej okazji koncert niepodległościowy. W grudniu przypada kolejna rocznica, szczególnie ważna dla Wielkopolan. W związku ze 101. rocznicą wybuchu Powstania Wielkopolskiego zaplanowano uroczystość złożenia kwiatów – tym razem pod tablicą pamiątkową poświęconą

powstańcom. 18 grudnia Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury zapraszają wszystkich mieszkańców na koncert kolęd w sali widowiskowej w Dusznikach. 2019 rok zakończy się koncertem i pokazem sztucznych ogni, w ramach cyklicznej imprezy „Sylwester pod chmurką”. Dla najmłodszych w grudniu przygotowano widowisko artystyczne. Szczegółowe informacje o zaplanowanych imprezach znajdują się na plakatach w dalszej części Informatora. W tym wydaniu Informatora rozpoczynamy nowy cykl – „EKOdzieciaki”. To strona skierowana do najmłodszych mieszkańców gminy, poświęcona

edukacji ekologicznej. Postaramy się, aby ważne, choć trudne sprawy dotyczące zanieczyszczenia środowiska, segregacji śmieci czy odnawialnych źródeł energii były przekazywane w łatwej i ciekawej formie, umożliwiającej naukę poprzez zabawę. Rozpoczynamy od serii ekologicznych kolorowanek.

Korzystając z wyjątkowej okazji, życzymy naszym Czytelnikom zdrowych, spokojnych, przepelnionych radością i miłością świąt Bożego Narodzenia spędzonych w wyjątkowej i przepelnionej rodzinny ciepłem atmosferze.

Redakcja

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW ZMIESZANYCH I SEGREGOWANYCH NA TERENIE GMINY DUSZNIKI W GRUDNIU 2019

MIEJSCOWOŚĆ	DATA
Duszniki ulice: Broniewskiego, Chełmińska, Graniczna, Jakubowska, Jana Pawła II, Jaśminowa, Kolejowa, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Nagietkowa, Niewierska, Nowotomska, Ogrodowa, Orzechowa, Parkowa, Podrzewska, Polna, Radosna, Różana, Słoneczna, Storzyczkowa, Św. Floriana, Wiosenna	6 i 27 grudnia (piątek)
Chełminko, Duszniki ulice: Akacyjowa, Brzozowa, Bukowska, Grabowa, Jarzębinowa, Jesionowa, Klonowa, Kłosowa, Kościelna, Młynkowska, Nowa, Os. Wyzwolenia, Piękna, Podgórna, Powstańców Wlkp., Sportowa, Stawna, Szamotulska, Wąska, Wierzbowa	17 grudnia (wtorek)
Podrzewie, Sękowo, Wilczyna	12 grudnia (czwartek)
Grzebienisko, Kunowo, Mieściska, Młynkowo	11 grudnia (środa)
Brzoza, Ceradz Dolny, Grodziszczko, Sarbia, Wierzeja, Wilkowo	18 grudnia (środa)
Niewierz, Sędzinko, Sędziny, Zakrzewko, Zalesie	20 grudnia (piątek)

Firma odbierająca odpady od mieszkańców: PUK TRANS-KOM SP. Z O.O. Kontakt: tel. 61 847 30 64; e-mail: trans-kom.poznan@wp.pl

Prosimy o wystawienie pojemników i worków do godz. 6.00 w dniu wywozu!

Redakcja: Emilia Gogołkiewicz-Kołecka (redaktor naczelna), Anna Repak, Joanna Dura, Dorota Walicka.
Wydawca i Adres Redakcji: Gmina Duszniki, ul. Sportowa 1, 64-550 Duszniki, tel. 61 29 19 075.
Nakład: 2.700 szt., e-mail: informator@duszniki.eu. **Opracowanie graficzne i druk:** Djpress - Dariusz Dalaszyński

Z prac Rady Gminy

Ostatnia sesja w październiku zakończyła się odwołaniem powołanego w czerwcu br. przewodniczącego Tomasza Ćwiana. 12 listopada podczas XVIII sesji Rada Gminy Duszniki wybrała na funkcję Przewodniczącego Rady Marka Liszkowskiego.

Na sesję nie przybyło siedmioro radnych. Podczas tej sesji radni podjęli siedem uchwał. Rada wprowadziła zmiany do tegorocznego budżetu gminy oraz wyraziła swoje stanowisko dotyczące przeprowadzania audytów wewnętrznych. Rada przekazała Komisji Skarg, Wniosków i Petycji dwa wnioski mieszkańców ulicy Sękowskiej w Podrzewiu i ulicy Bocznej w Grzebienisku oraz dwie skargi. Ostatnią uchwałą podjętą na tej sesji była uchwała stwierdzająca wybór Marka Liszkowskiego na funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Duszniki.

Wnioski i skargi przekazane na sesji Komisji Skarg, Wniosków i Petycji były badane przez jej członków na posiedzeniu 18 listopada br. Przypominamy, że sesja jest transmitowana na żywo na kanale youtube.com, natomiast nagrania sesji są umieszczane na stronie internetowej Gminy Duszniki <http://www.duszniki.eu/nagrania-sesji>.

*Mieszkańcom Gminy Duszniki
składamy życzenia zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i spełnienia marzeń
w nadchodzącym 2020 roku*

*Marek Liszkowski
Przewodniczący
Rady Gminy Duszniki*

*Roman Bogus
Wójt Gminy Duszniki*

Wybory sołeckie w Mieściskach i Sarbii

W związku z rozdzieleniem sołectwa Sarbia-Mieściska na dwa odrębne, w nowo powstałych sołectwach odbyły się zebrania, mające na celu wybór nowych sołtysów i rad sołeckich.

28 października 2019 r. odbyły się wybory sołtysa i rady sołeckiej sołectwa Mieściska. Uprawnionych do głosowania było 163 mieszkańców. W wyborach wzięło udział 99 mieszkańców. Sołtysiem została Irena Szymlet, która uzyskała 67 głosów poparcia. Drugi z kandydatów, Maciej Pruchniewski, otrzymał 32 głosy. Skład Rady Sołeckiej: Elżbieta Tymkowska, Beata Walkowiak, Iwona Lala, Beata Janik, Jarosław Grzesiak.

Dzień później, 29 października 2019 r. odbyły się wybory sołtysa i rady sołeckiej w Sarbii. Uprawnionych do głosowania było 178 mieszkańców, z czego 95 mieszkańców uczestniczyło w wyborach. Sołtysiem został Szymon Janik, który uzyskał 71 głosów poparcia. Drugi z kandydatów, Damian Baran otrzymał 22 głosy. Skład nowej Rady Sołeckiej: Marta Dziechciarz, Lucyna Janusz, Dariusz Grochol-ski, Wojciech Gierlak, Jarosław Szczechowiak.

PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE” – URZĘDNIK ODPOWIE NA PYTANIA

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią.

Działania te mogą nie tylko pomóc chronić środowisko, ale również generować oszczędności w domowym budżecie. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych, lub wydzielonego w budynku jednorodzinym lokalu mieszkalnego, albo osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinne. Dotacje i pożyczki będą udzielane za pośrednictwem szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Decyzją Wójta Gminy Duszniki pracownik urzędu został przeszkolony i uzyskał tytuł Gminnego Energetyka, czyli osoby, która skupia całość zagadnień związanych z obszarem energii na poziomie samorządu. Pracownik ten będzie pomagał mieszkańcom gminy w uzyskaniu informacji o możliwych źródłach dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania oraz w uzupełnianiu odpowiednich wniosków.

**DYŻUR GMINNEGO ENERGETYKA
2 i 16 grudnia 2019 r. (poniedziałki)
godz. 15.00 – 17.00
Urząd Gminy Duszniki, ul. Sportowa 1**

Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury
w Dusznikach

zaprasza na...

Koncert koled

z towarzyszeniem
pianina i saksofonu

środa, 18 grudnia 2019
godz. 19.00

sala widowiskowa BPiCAK
w Dusznikach

WÓJT GMINY DUSZNIKI
ORAZ BIBLIOTEKA PUBLICZNA I CENTRUM ANIMACJI KULTURY W DUSZNIKACH

OBCHODY 101. ROCZNICY WYBUCHU

POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

W PROGRAMIE:

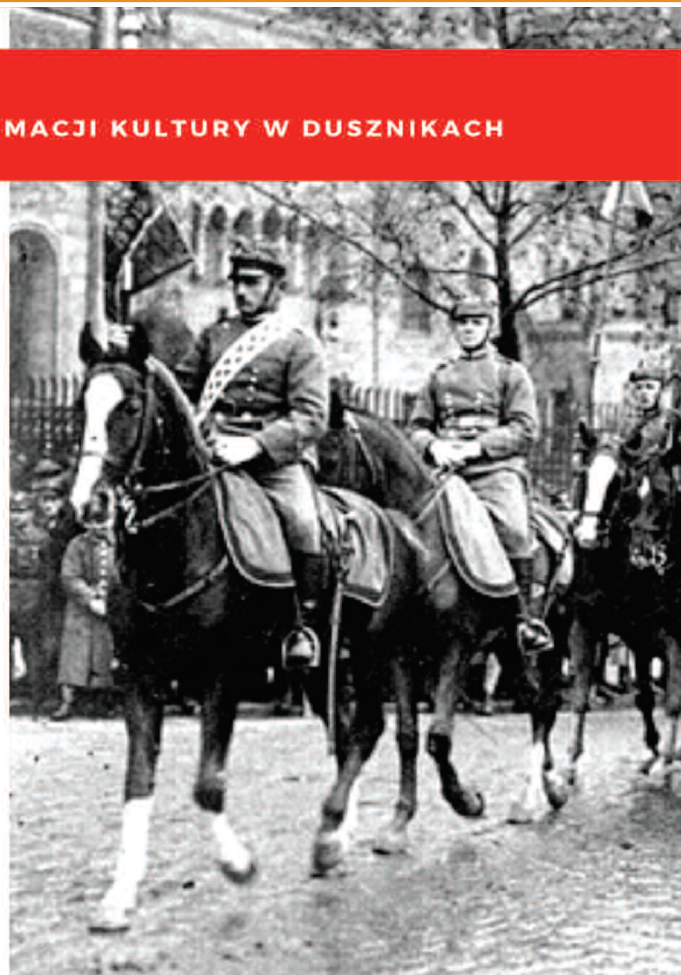
złożenie kwiatów pod Tablicą Pamiątkową
poświęconą poległym Powstańcom

PIĄTEK, 27 GRUDNIA 2019
GODZ. 15.00

SKWER PRZY KOŚCIELE EWANGELICKIM

biblioteka
publiczna
centrum
animacji
kultury
duszniki

**BPICAK
ZAPRASZA DZIECI NA...**

widowisko artystyczne

ELF PSOTEK I CZARODZIEJSKI MŁOTEK

wstęp wolny

czwartek, 12 grudnia 2019
godz. 11.00

sala widowiskowa BPICAK w Dusznikach

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
I CENTRUM ANIMACJI KULTURY
W DUSZNIKACH**

ZAPRASZA

**SYLWESTER
POD CHMURKĄ**

**31.12.2019 / 23.00-1.00
PLAC PRZED BIBLIOTEKĄ**

W programie: dyskoteka z DJ-em oraz
pokaz sztucznych ogni

ŚWIĄTECZNY TURNIEJ PIŁKI SIATKOWEJ

15.12.2019
START 9:00

Sala
Sportowa
Ul. Broniewskiego
Duszniki

- Zgłoszenia do 10.12.2019
pod tel. 506 139 351
- Wpisowe: 120 zł
- W turnieju startuje max 12 drużyn
- Puchary dla wszystkich drużyn
- Organizator zapewnia wodę,
batony oraz dobrą zabawę =)
- Szczegóły w regulaminie turnieju

DLA DZIECIĘCEJ MEDYCYNY ZABIEGOWEJ

Ruszyły przygotowania do WOŚP-u

Osoby zainteresowane przekazaniem przedmiotów na licytację prosimy o dostarczenie ich do **7 stycznia 2020r.**
do siedziby BPICAK w Dusznikach (ul. Jana Pawła II 8)

Szczegółowe informacje dostępne pod nr. tel.: 61-29-19-480
lub mailowo: wypożyczalnia@bpicak.pl

INFORMACJA !!!

JUBILEUSZE POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO W 2020 R.

Informujemy o możliwości składania do piątku 17 stycznia 2020 r.
- wniosków o nadanie medali „Za długoletnie pożycie małżeńskie”
par obchodzących jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego w 2020 r.
- pisemnych zgłoszeń par obchodzących jubileusz
55, 60, 65-lecia pożycia małżeńskiego w 2020 r.

Wnioski można składać w Urzędzie Stanu Cywilnego w Dusznikach,
ul. Sportowa 1 (pokój nr 5).

Zorganizowanie uroczystości wręczenia medali uzależnione jest od terminu
przekazania ich do USC w Dusznikach z Kancelarii Prezydenta RP,
za pośrednictwem Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Aktywny piątkowy wieczór fitness

W piątkowy wieczór 15 listopada br. fanki ćwiczeń sportowych wzięły udział w maratonie pod nazwą „FITnight”. Dwugodzinne zajęcia z instruktorkami fitnessu

i zumbi odbyły się w sali sportowej w Dusznikach. Zajęcia poprowadziły Aleksandra Werner i Izabela Uniejewska. Organizatorzy zadbali również o profesjo-

nalną obsługę muzyczną oraz posiłek regeneracyjny i wodę w przerwie i po zajęciach. W imprezie wzięło udział około 30 uczestniczek.

Robert Czerniak i „Podróż do granic”

W piątkowe popołudnie 15 listopada br. dusznicka biblioteka gościła autora książki „Podróż do granic”. Robert Czerniak, bo o nim mowa, z zawodu jest cukiernikiem, natomiast z zamiłowania kucharzem, żeglazem i podróżnikiem.

Odwiedził Arktykę, północną Afrykę, a przez 6 miesięcy przemierzał Amerykę Południową. Choć były to podróże dalekie i niebezpieczne, to największym wyzwaniem okazała się podróż we własne życie. Ciężka choroba syna stała się przyczynkiem do odbycia pełnej przygód podróży do Australii. Tam, wspólnie z Joachimem, który resztę życia miał spędzić na wózku inwalidzkim, przemierzyli 10 tysięcy kilometrów na rowerach. I o tym zwycięstwie Robert Czerniak opowiedział słuchaczom podczas spotkania.

Kolejna kadencja Rady Młodzieży

29 października br. odbyła się pierwsza sesja Młodzieżowej Rady Gminy Duszniki czwartej kadencji. Radni zostali wybrani spośród uczniów szkół podstawowych w Dusznikach, Grzebienisku i Sędzinku z klas VI-VIII. Wybory radnych odbyły się 30 września br. Radnymi zostali:

- ze szkoły w Dusznikach: Helena Boguś, Oliwia Gorzaniak, Filip Hahnel, Adam Kaczmarek, Anna Korpik, Kinga Łysiak, Aleksandra Subsar, Zofia Szczechowiak i Hanna Szukała;
- ze szkoły w Grzebienisku: Remigiusz Cigler, Oliwia Dryjańska, Paulina Drzewiczewska, Julia Janiszewska i Wiktoria Wawrzyniak,
- ze szkoły w Sędzinku: Marta Sławińska.

Podczas pierwszej sesji, którą rozpoczął wójt Roman Boguś, radni złożyli ślubowanie oraz wybrali prezydium Rady. Przewodniczącą Rady została Oliwia Gorzaniak, Wiceprzewodniczącą Wiktoria Wawrzyniak, a Sekretarzem Aleksandra Subsar. Druga część posiedzenia poświęcona była wolnym głosom i wnioskom, w ramach których młodzi radni przed-

stawiali swoje propozycje działań w Radzie. Ciekawych pomysłów na działania Młodzieżowej Rady Gminy było wiele. Większość z nich to organizacja spotkań o charakterze integracyjnym, wspólnych wyjazdów, rajdu i wycieczki rowerowej. Młodzież nie zapomniała jednak o sprawach społecznych i ekologii. Pojawił się pomysł pomocy osobom starszym i chorym dzieciom, zorganizowania spotkania z seniorami, przygotowania świątecznego kiermaszu oraz pomocy w schroniskach dla zwierząt.

OBCHODY NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada br. w 101. rocznicę odzyskania niepodległości odbyły się w Dusznikach tradycyjne uroczystości pod pomnikiem Walk i Męczeństwa. Delegacje samorządu, szkół, ochotniczych straży pożarnych, lokalnych organizacji oraz mieszkańcy złożyli wiązanki kwiatów i znicze. Wspólnie odśpiewano również hymn.

ALFABET TRADYCJI, czyli listopadowe spotkanie ze sztuką i kulturą

18 listopada w sali widowiskowej w Dusznikach odbyło się kolejne spotkanie ze sztuką i kulturą z cyklu „Mozaika”. Jego głównym celem było zapoznanie dzieci z tradycją południowo-wschodniego krańca Wielkopolski. W realizacji programu pomagała kapela Przodki, która od lat zgłębia muzykę kaliską i porywa nią do tańca zarówno dzieci, jak i dorosłych.

ACH, CO TO BYŁ ZA KONCERT...

11 listopada na dusznickiej scenie miał miejsce znakomity koncert. Na scenie sali widowiskowej BPICAK wystąpiła Katarzyna Groniec. Artystka przez ponad godzinę uwodziła publiczność zarówno swoim głosem, jak i ruchem.

W programie znalazły się nie tylko utwory melancholijne, ale również te mocniej brzmiące. Na scenie artystce towarzyszyli trzej młodzi muzycy. Efekt tego połączenia był doskonały. Oryginalny głos, starannie przemyślana choreografia, gra sceniczna oraz brzmienie instrumentów sprawiły, że widowisko to można było smakować zarówno wzrokiem jak i słuchem. Po koncercie Katarzyna Groniec spotkała się z mieszkańcami i podpisywała płyty.

Niepodległościowy rajd rowerowy w 101. rocznicę odzyskania niepodległości

W przeddzień 101. rocznicy odzyskania niepodległości odbył się rajd rowerowy, zorganizowany przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Dusznickiej.

Trasa wiodła po miejscach pamięci w Dusznikach związanych z historią walki o niepodległość: Pomnik Walk i Męczeństwa, tablica pamiątkowa z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości i wybuchu Powstania Wielkopolskiego, mogiły ks. prob. Teofila Poprawskiego, Czesława Huberta – powstańca wielkopolskiego i wójta oraz Franciszka Piątka – uczestnika Powstania Styczniowego. W każdym z tych miejsc zapalono znicze. Uczestnicy rajdu zatrzymali się także przy tablicy pamiątkowej poświęconej powstańcom przy szkole podstawowej oraz pod muralem powstańczym uwidocznionym na ścianie szkoły. Najwytrwalsi podążyli do Podrzewia, by upamiętnić Kazimierza Baranieckiego – powstańca i kierownika szkoły, który zginął w Katyniu. Rajd zakończył się ogniskiem i wspólną biesiadą, przy której nucono pieśni patriotyczne i przytoczono fragmenty książki „Duszniki dzisiaj i w przeszłości...”. Każdy z uczestników otrzymał kamizelkę odbłaskową oraz medal pamiątkowy. Rajd sfinansowano z budżetu Gminy Duszniki oraz Towarzystwa.

Tekst i zdjęcia: TMZD

Święto Niepodległości w Grzebienisku

Spółeczność Szkoły w Grzebienisku przez trzy dni świętowała Dzień Niepodległości. Obchody rozpoczęły się w piątek 8 listopada o godzinie 11.11 wspólnym odśpiewaniem hymnu. Po nim, przy akompaniamencie werbli, odśpiewano „Piechotę” oraz piosenkę „Uciekła mi przepióreczka”. Tym ostatnim utworem uczczono kończący się już rok Stanisława Moniuszki.

11 listopada w świetlicy wiejskiej odbył się koncert pt. „My z Tej Ziemi”. W tym roku inspiracją do koncertu był folklor i pieśni ludowe. Nie zabrakło też tańców: krakowiaka, kujawiaka i poloneza oraz wierszy mówionych gwarą. Na scenie pojawili się członkowie zespołów Cynamon, Piątki i Sikorki. Na zaproszenie organizatorów, w koncercie uczestniczył wójt Roman Boguś. Koncert został powtórzony następnego dnia dla uczniów szkoły.

Tekst i zdjęcia: SP Grzebienisko

WARSZTATY OZDABIANIA PIERNIKÓW W WILKOWIE

Na początku listopada członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Wilkowie miały okazję wziąć udział w warsztatach ozdabiania pierników.

Piernikowe warsztaty zebrały nie tylko gospodynie, ale również najmłodsze pokolenie. Wszyscy mieli okazję poznać i nauczyć się techniki i sposobów dekoracji. Warsztaty przygotowała i poprowadziła Anna Sokólska, właścicielka firmy PierAs z Dusznik.

Zdjęcia:
KGW Wilkowo

Koło Gospodyń Wiejskich powstało w Wilkowie pod koniec 2018 roku. Już od samego początku KGW korzystało z dotacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) pozwalających na rozwój i integrację lokalnej społeczności. Dało to możliwość organizowania wycieczek, wyjazdów oraz udział w różnego rodzaju warsztatach, np. ozdabiania pierników czy tworzenia wielkanocnych dekoracji. W maju tego roku członkinie KGW Wilkowo otrzymały nagrodę Ministerstwa Rolnictwa za najlepsze wykorzystanie przyznanych dotacji, a w czerwcu wzięły udział w konkursie „Smaki Polski” w Marszewie. We wrześniu 2019 r. dostały zaproszenie do wzięcia udziału w obchodach 25. rocznicy powstania ARiMR w Poznaniu, gdzie miały możliwość zaprezentowania własnego stoiska z lokalnymi produktami. Dzięki współpracy z Wójtem i Radą Gminy Duszniki Koło ma możliwość bezpłatnego korzystania z sali wiejskiej, co w bardzo dużym stopniu ułatwia im działalność oraz planowanie i organizację różnego rodzaju przedsięwzięć.

KGW Wilkowo

Sukces mieszkańca Wilkowa w Jiu-Jitsu

Mieszkaniec Wilkowa i strażak miejscowej OSP - Patryk Wawrzynowicz wywalczył w Katowicach złoty medal Mistrzostw Polski w Brazylijskim Jiu- Jitsu. Patryk rozwija swoją pasję od kilku lat. Trenuje zarówno ciało jak i ducha w poznańskim klubie „Gracie Barra Team Draculino”.

ŚWIETNE WYNIKI UCZNIÓW W MISTRZOSTWACH WIELKOPOLSKI

11 października br. w Żerkowie odbyły się Mistrzostwa Wielkopolski w Biegach Przełajowych, w tym konkurs „Ranking Powiatów Województwa Wielkopolskiego”. W pierwszej, nagrodzanej na podium szóstce województwa znaleźli się uczniowie Szkoły Podstawowej w Dusznikach: Szymon Czerwiński

– 3 miejsce, Konrad Popek - 4 miejsce, Patryk Liszkowski - 6 miejsce oraz Paweł Malinowski również na 6 miejscu.

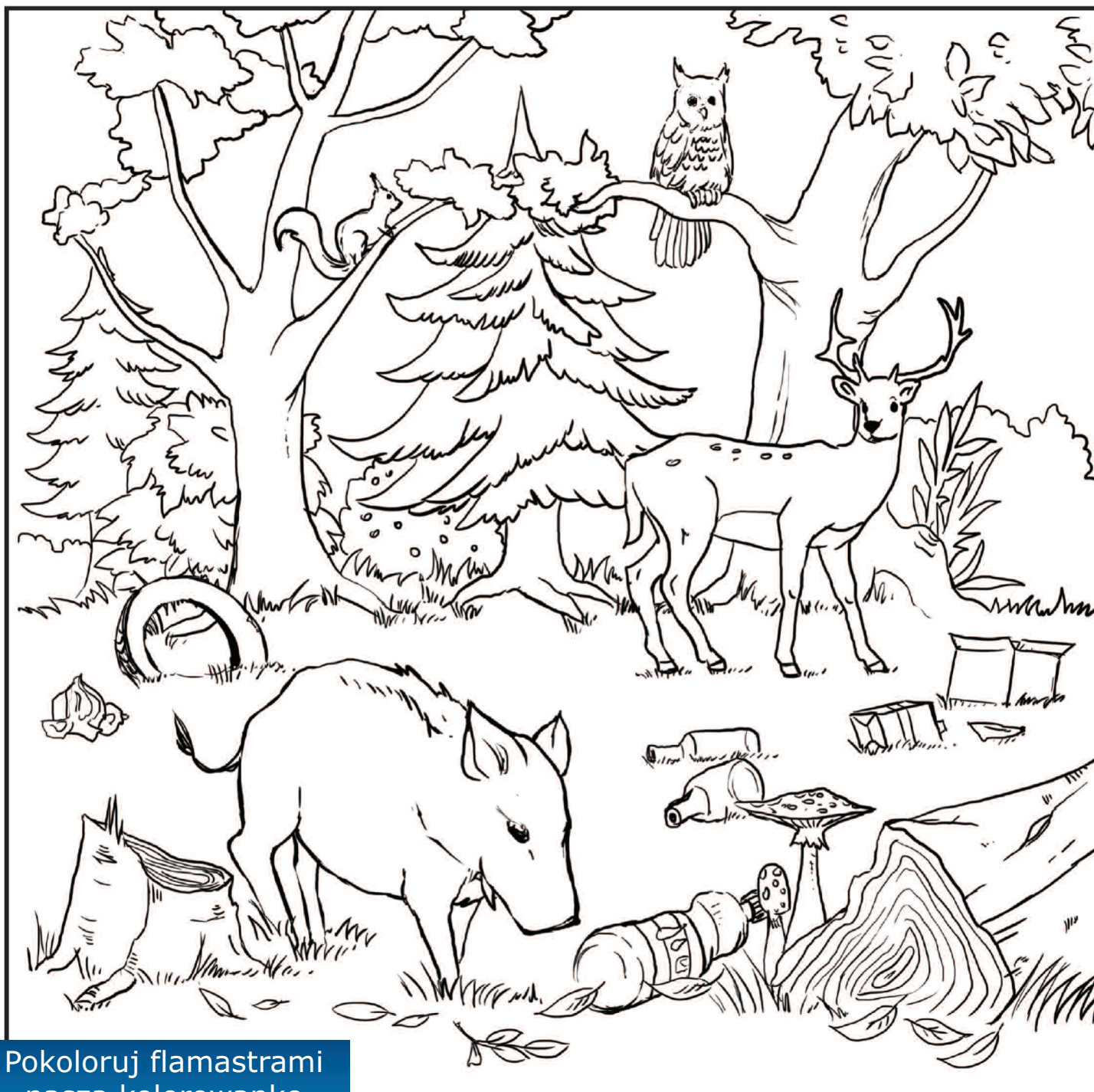

Segregacja śmieci

Dzięki segregacji śmieci pomagamy chronić środowisko, które jest domem wielu zwierząt. Pamiętaj o segregacji śmieci nie tylko w mieście, ale też poza nim. Podczas spaceru w lesie rozejrzyj się, czy ściółka leśna nie jest zaśmiecona.

Pokoloruj obrazek, na którym widać, jak wygląda las, kiedy nie stosuje się segregacji śmieci.

Pokoloruj flamastrami
naszą kolorowankę
ekologiczną :)

Mieszkańcy Gminy Duszniki w Powstaniu Wielkopolskim

TURKOT SYLWESTER

ur. 18 XII 1893 roku, w wielodzietnej rodzinie rolniczej. Ojciec Marcin, matka Juliana z domu Głucha, byli właścicielami dużego gospodarstwa rolnego i okazałych zabudowań w centrum Dusznik. Brat Andrzej. Sylwester ukończył szkołę podstawową w Dusznikach oraz szkołę rolniczą w Międzychodzie. Posiadał gospodarstwo rolne. Ożenił się z Różą Kurlus, która pochodziła z dusznickiej rodziny kupieckiej. Miał dwie córki, Marię i Danutę. Wychowany w duchu patriotycznym, był inspiratorem strajku szkolnego, który wybuchł w dusznickiej szkole w obronie języka polskiego (1906-1907). W 1912 roku był jednym z założycieli Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”. Chórowi temu prezesował od początku jego istnienia do wybuchu wojny 1939 roku (z krótką przerwą 1914-1916). W 1914 roku, wraz z braćmi Andrzejem, Ludwikiem i Wincentym, został powołany do wojska pruskiego. W 1916 roku ciężko ranny na wzgórzu w pobliżu miasteczka Loretto we Włoszech, po rocznym pobycie w szpitalu wrócił do Dusznik jako inwalida wojenny (Wincenty poległ). Sylwester, zdemobilizowany, nawiązał kontakt z organizacjami niepodległościowymi działającymi w Poznaniu, które przygotowywały się do walki z Niemcami. Wspólnie z kilkoma mieszkańcami gminy został członkiem Powiatowej Rady Ludowej, utworzonej w Szamotułach w listopadzie 1918 roku. Wkrótce został mianowany organizatorem i dowódcą kompanii powstańczej na terenie gminy Duszniki oraz dowódcą Straży Obywatelskiej. Posiadał uprawnienia do rozbrajania i internowania Niemców. Z racji inwalidztwa zajmował się przede wszystkim sprawami administracyjnymi i szkoleniem. Jego ofiarnym pomocnikiem był Mieczysław Łączka, który zajął się pracą agitacyjną w poszczególnych wsiach na terenie gminy. Za działalność patriotyczną otrzymał kilka odznaczeń. Zarząd Ochotników Ziemi Zachodnich nadał mu Krzyż Waleczności za udział w powstaniu 1918/19. Otrzymał Odznakę Honorową Frontu Pomorskiego – ku wiecznej pamięci objęcia przez Wojsko Polskie Ziemi Pomorskich i Polskiego Morza (z podpisem dowódcy Frontu Pomorskiego Józefa Hallera). Jako uczestnik strajku szkolnego dwukrotnie był odznaczony „Za walkę o szkołę polską”. W odrodzonej Polsce powrócił do czynnego udziału w życiu społecznym i politycznym. Był radnym gminnym, sekretarzem w Kółku Rolniczym, Członkiem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” i Katolickiego Towarzystwa Robotników Polskich, a przede wszystkim prezesem chóru „Lutnia” i pasjonatem śpiewu chóralnego. 25 sierpnia 1939 roku starosta powiatowy w Szamotułach upoważnił go do spr-

wowania nadzoru nad spokojem i porządkiem w Dusznikach, w przypadku wybuchu wojny. Internowany przez władze niemieckie jako zakładnik, 15 maja 1940 roku, został przewieziony do więzień w Szamotułach, Wronkach i Fortu VII w Poznaniu. 21 maja skierowano go do obozu koncentracyjnego w Dachau. Po trzech miesiącach, z transportem młodych ludzi, przewieziony był do Mautchusen-Gusen, do pracy w kamieniołomach. Trudy pracy i ciężki los więźnia spowodowały wycieńczenie jego organizmu i załamanie psychiczne. Do rodziny przysyłał coraz rzadsze, pełne smutku listy. W końcu umieszczono go w „bloku śmierci”, gdzie morzony głodem, ciężko pobity i zmaltretowany, zmarł 6 maja 1941 roku. Rodzina nie otrzymała urny z jego prochami. Po drugiej wojnie światowej, w marcu 1958 roku, nadano mu pośmiertnie Wielkopolski Krzyż Powstańczy. Córka Danuta, będąc w Austrii zabrała ziemię ze zbiorowej mogiły pomordowanych w obozie więźniów; ziemia ta została umieszczona w grobowcu rodzinnym Kurlusów na cmentarzu parafialnym w Dusznikach.

TURKOT TEOFIL I ur. 11.04.1896 w Dusznikach, syn Wojciecha i Antoniny. W listopadzie 1918 r. oddał się z armii niemieckiej i 6 grudnia 1918 r. wstąpił do kompanii wartowniczej w Poznaniu (Wach- und Sicherheits - Kompanie). W dniu 27 grudnia brał czynny udział w walkach w Poznaniu na Placu Wolności, w zdobywaniu koszar 6 P.P., koszar saperów i lotniska Ławicy. Wcielony do 75 P.P., pozostał w nim do 07.03.1921 r., tj. do czasu zwolnienia do rezerwy. Po zwolnieniu z wojska pełnił służbę w Straży Granicznej do roku 1927, skąd na własną prośbę zwolniony został i zamieszkał w Zębowie.

TURKOT TEOFIL II ur. 8 grudnia 1896 roku w Dusznikach, syn Józefa i Michaliny z d. Hałas Walczył w I wojnie światowej, w 18. roku życia zaciągnięty do artylerii jako kanonier. Był jednym z pierwszych ochotników, którzy zgłosili się do oddziału powstańczego. Wspólnie z kolegami z Dusznik został przydzielony do 3. kompanii poznańskiej, stacjonującej przy ul. Bukowskiej. Brał udział w walkach o Ławicę i Wildę. Wcielony do armii odrodzonego Wojska Polskiego walczył na wschodzie i tam dostał się do niewoli rosyjskiej. Do końca życia nie mógł wyleczyć ran odniesionych na wojnie. Za waleczność otrzymał Medal Powstańczy i inne odznaczenia. Był rolnikiem. Założył rodzinę – ożenił się z Katarzyną Świątek, miał sześcioro dzieci. Aktywnie działał w organizacjach na terenie Dusznik. Zmarł 28 marca 1963 r., spoczywa na cmentarzu w Dusznikach.

TYLKOWSKI ANTONI syn Walentego i Agnieszki Bręk, ur. 10 maja 1899 roku w Niewierzu, zamieszkały w Niewierzu. Stopień – szeregowiec. 2 stycznia 1919 wstąpił jako ochotnik do Straży Ludowej (do 5 marca 1919r.). 29 grudnia 1919r. powołany do Korpusu Grodzisk. Dowódca – kapitan Piątkowski. Dowódca straży – ppłk Thomas. Od 1944 pracował jako mistrz drogowy. Po wojnie do 1961r. w Powiatowym Przedsiębiorstwie Drogowym, później w Szamotulskim Wydziale Drogowym. Od 1963 roku przeszedł na emeryturę. Zmarł w Niewierzu.

URYZAJ JAN ur. 1897 r., w Zakrzewku, w rodzinie rolników Stanisława i Jadwigi z d. Misiak. Brał udział w I wojnie światowej jako żołnierz armii pruskiej, a następnie zgłosił się ochotniczo do oddziałów powstańczych. Otrzymał odznaczenia za waleczność. Z zawodu był rolnikiem, odziedziczył gospodarstwo po rodzicach. Ożenił się z Marią z d. Kańduła, miał trzy córki. Zmarł 15 czerwca 1992 r., spoczywa na cmentarzu parafialnym w Dusznikach

URYZAJ MARCIN ur. 1898 r. w Zakrzewku, brat Jana. Powstaniec wielkopolski.

WACHOWSKI STANISŁAW ur. 24.04.1894 r. Mieszkał w Niewierzu.

WACHOŃSKI MICHAŁ ur. 21.09.1896 r., syn Macieja i Katarzyny, zamieszkały w Młynkowie. W powstaniu od grudnia 1918 r. do lutego 1919 roku, walczył w 7 pułku pod Międzychodem, Piłą, Bydgoszczą. Odznaczony Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym. Po działaniach powstańczych pozostał w wojsku w służbie 61 pułku gnieźnieńskiej piechoty.

WALEWICZ JÓZEF 1890 – 1919, z Ceradza Dolnego(?), starszy brat Piotra, uczestniczył w walkach powstańczych, w oddziałach kompanii bukowskiej. Poległ w 1919 r. pod Zbąszyniem. Spoczywa w powstańczej mogile zbiorowej, wraz z A. Mikołajczakiem, M. Müller i J. Szopką, na cmentarzu parafialnym w Ceradzu Kościelnym.

WALEWICZ PIOTR ur. 2 grudnia 1891 r. w Ceradzu Dolnym, syn Jana i Agnieszki Nowak. W dniu wybuchu powstania, tj. 27.12.1918 roku zgłosił się do powstającej Kompanii Opalenickiej, z którą, pod dowództwem Zenktelea, brał udział 30 grudnia 1918 r. przy oswoobodzeniu Opalenicy. Następnie skierowany na front zachodni. Brał udział w walkach na odcinku Zbąszyńskim. Ponieważ na froncie powstańczym poległ Jego brat, 30 stycznia 1919 r. został zwolniony do domu.